

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 stycznia 2016 r.

WPS-O.431.26.2015

**Pan
Krzysztof Marian Michalec
Wójt Gminy Szulborze Wielkie
ul. Romantyczna 2
07-324 Szulborze Wielkie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 4, 5, 6 i 9 listopada 2015 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Szulborzu Wielkim.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana Wójta bez zastrzeżeń w dniu 4 stycznia 2016 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki ocenia negatywnie wykonanie przez Urząd Gminy w Szulborzu Wielkim zadań w zakresie opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, natomiast pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Gmina Szulborze Wielkie nie opracowała dotychczas gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, pomimo obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Niemniej jednak, mając na uwadze ustawowy obowiązek realizacji zadań w powyższym zakresie zapewniono mieszkańcom gminy dostęp do materiałów edukacyjno-informacyjnych, a osobom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy uczestnictwo w szkoleniach. Dla dzieci i młodzieży w szkołach zostały przeprowadzone pogadanki oraz warsztaty na temat przemocy i agresji.

W myśl art. 9a ust. 15 ustawy Rada Gminy Szulborze Wielkie podjęła w dniu 30 marca 2011 roku uchwałę Nr 18/V/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Jednak postanowienia § 2 ust. 6 i § 3 ust. 3 lit. d uchwały, normujące procedurę powoływania grup roboczych przez przewodniczącą ZI, są niezgodne z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który stanowi, że grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny. Mogły one mieć wpływ na stwierdzone nieprawidłowości dotyczące powoływania grup roboczych przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego zamiast przez Zespół Interdyscyplinarny. Ponadto niedookreślony zapis § 3 ust. 10 uchwały spowodował, że warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Szulborzu Wielkim zostały również ustalone w Regulaminie Pracy Zespołu podpisanym przez przewodniczącą Zespołu, podczas gdy w świetle art. 9a ust. 15 ustawy wszelkie regulacje dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego powinny być ustalone przez radę gminy. Zwrócono też uwagę, że zapisy Regulaminu są nieczytelne i sprzeczne z przepisami prawa dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Należy zatem wskazać na konieczność zaprzestania stosowania Regulaminu w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, a wszelkie zasady funkcjonowania Zespołu dookreślić w uchwale przez Radę Gminy Szulborze Wielkie.

Stosownie do art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Szulborze Wielkie zarządzeniem Nr 14/2011 z dnia 14 listopada 2011 roku powołał Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład weszli przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy. Do składu Zespołu nie został jednak powołany kurator sądowy, pomimo ustawowego obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 4. Poza tym mimo zgłaszanych w dniu 10.01.2013 r.,

20.09.2013 r. i 03.10.2014 r. przez niektóre podmioty zmian lub swoich przedstawicieli, skład osobowy Zespołu nie został zmieniony.

W okresie objętym kontrolą posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, poza jednym (13.05.2014 r.), zwoływane były stosownie do art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Były one dokumentowane w formie protokołów i list obecności. Jednakże protokoły nie zawierały żadnych istotnych ustaleń z przebiegu posiedzeń, w tym zgłaszanych przez poszczególnych członków uwag i wniosków oraz zajętego przez zespół stanowiska.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego przed przystąpieniem do wykonywania czynności w Zespole Interdyscyplinarnym złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Ośrodek Pomocy Społecznej w Szulborzu Wielkim. Jednak dokumentacja nie była prowadzona w oparciu o stosowaną w Urzędzie Gminy instrukcję kancelaryjną i jednolity rzeczowy wykaz akt, co wobec braku spisu spraw i znaków spraw utrudniało prowadzenie kontroli.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” zastosowana była w stosunku do 10 rodzin, w tym 3 z małoletnimi dziećmi. Spośród sprawców przemocy, 9 nadużywało alkoholu. W okresie tym procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 6 rodzinach, chociaż tylko w 1 przypadku został sporządzony protokół zakończenia procedury, o którym mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”, jednak nie wskazano w nim podstaw prawnych zakończenia procedury.

Poza tym w sprawozdaniu z realizacji procedury „Niebieskie Karty” za I kwartał 2014 roku zawarto dane niezgodne ze stanem faktycznym w tym zakresie.

W wyniku analizy wszystkich prowadzonych procedur stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 2 przypadkach przedstawiciele Policji przekazali formularz „Niebieska Karta - A” do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego z uchybieniem 7-dniowego terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”, tj. odpowiednio w 10 i 11

dniu od wszczęcia procedury, a w 5 sprawach na formularzu „Niebieska Karta – A” nie było daty jego wpływu do przewodniczącej Zespołu.

- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie dokumentowała faktu przekazania formularza „Niebieska Karta -A” w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania członkom ZI lub grupy roboczej, zgodnie z obowiązkiem nałożonym przez § 8 ust.1 ww. rozporządzenia.
- we wszystkich sprawach nie zaproszono osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 16 ust. 3 rozporządzenia, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zapraszają osobę co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- w 1 sprawie nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C”, natomiast w 3 przypadkach został on wypełniony samodzielnie przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w innym terminie niż posiedzenie Zespołu lub grupy roboczej, pomimo że stosownie do § 8 ust. 2 rozporządzenia, formularz ten wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej na posiedzeniu, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Poza tym w dwóch sprawach formularz nie posiadał daty jego wypełnienia.
- w 9 sprawach przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie wezwała osoby, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 17 ust. 1 rozporządzenia przewodniczący wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- w 3 sprawach nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – D”, a w 1 został wypełniony samodzielnie przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w innym terminie niż posiedzenie Zespołu lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 8 ust. 6 rozporządzenia formularz „Niebieska Karta – D” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Ponadto w 1 przypadku formularz „Niebieska Karta – D” nie posiadał daty jego wypełnienia,

Dla wszystkich osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i ich rodzin, za wyjątkiem jednej, opracowane zostały indywidualne plany pomocy, o których mowa w § 16 ust. 1, pkt 4 rozporządzenia. Niemniej jednak w 3 sprawach nie zaplanowano i nie podejmowano działań pomocowych wobec dzieci.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Pan Krzysztof Marian Michalec Wójt Gminy Szulborze Wielkie i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przedstawiając powyższe zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu:

1. Niezwłocznego opracowania gminnego program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Dostosowania uchwały Nr 18/V/2011 Rady Gminy Szulborze Wielkie z dnia 30 marca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania do obowiązujących przepisów prawa.
3. Wycofania ze stosowania Regulaminu Pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Powołania kuratora sądowego do składu Zespołu Interdyscyplinarnego.
5. Bieżącego normowania zmian w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego.
6. Dokumentowania faktu przekazania przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.
7. Tworzenia w indywidualnych przypadkach grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny, a nie przewodniczącą Zespołu, stosownie do art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
8. Przestrzegania przez Zespół Interdyscyplinarny terminów posiedzeń ustalonych w art. 9a ust. 7 ww. ustawy.
9. Zamieszczania w protokołach z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego istotnych ustaleń z jego przebiegu, w tym zgłaszanych przez poszczególnych członków uwag i wniosków oraz zajętego przez Zespół stanowiska w omawianych sprawach.
10. Zapraszania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej i wypełniania na nim formularza „Niebieska Karta – C” w jej obecności, odpowiednio zgodnie z § 16 ust. 1 pkt. 3 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”.
11. Wzywania przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, stosownie do § 17 ust. 1 rozporządzenia i wypełniania na nim formularza „Niebieska Karta – D” w jej obecności, zgodnie z § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia.
12. Wpisywania daty wypełnienia formularzy „Niebieska Karta – C” i „Niebieska Karta – D”, zgodnie ze wzorem druku tych formularzy opublikowanym w rozporządzeniu .

13. Opracowywania w każdej prowadzonej procedurze „Niebieskie Karty” indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny.
14. Podejmowania w ramach indywidualnego planu pomocy działań pomocowych wobec dzieci.
15. Kończenia procedury „Niebieskie Karty” po podpisaniu protokołu przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z wymogami § 18 ust. 2 pkt 1-3 rozporządzenia.
16. Wskazywania w protokołach podstaw prawnych zakończenia procedury „Niebieskie Karty”, stosownie do § 18 ust.1 ww. rozporządzenia.
17. Sporządzania sprawozdań z realizacji procedury „Niebieskie Karty” zgodnie ze stanem faktycznym.
18. Prowadzenia spraw w oparciu o stosowaną w Urzędzie Gminy Szulborze Wielkie instrukcję kancelaryjną i jednolity rzeczowy wykaz akt.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejskowej w Ostrołęce, ul. Gorbatowa 15, 07-410 Ostrołęka.

z up. **WOJEWODY MAZOWIECKIEGO**
Wiesława Kacperek-Biegańska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej